

മുസ്ലിംലീഗും കേരളരാഷ്ട്രീയവും

1906-ൽ ധാക്കയിൽ രൂപംകൊണ്ട മുസ്ലിംലീഗിന്റെ സന്ദേശം മലബാറിൽ എത്തുനീന്ത് മുന്ന് പതിറാണുകൾക്ക് ശേഷം മാത്രമാണ്. മദ്ദരാശി സംസ്ഥാനത്തിൽ ഭാഗമായിരുന്നു അന്ന് മലബാറെങ്കിലും ഇവിടെ മുസ്ലിംലീഗ് പ്രവർത്തനം തുടങ്ങുന്നത് 1937-ൽ മാത്രമാണ്. ഏതാണ്ടാം കാലം എടുത്തിൽ തന്നെ യാണ് ചുരുക്കി ദിനപത്രവും ആരംഭിക്കുന്നത്. ആദ്യം വാതികയായി തുടങ്ങിച്ചുരുക്കി പിന്നീട് ദിനപത്രമായി തീരുകയായിരുന്നു. മദ്ദരാശി സംസ്ഥാനത്തിൽ മറ്റു ചില ഭാഗങ്ങൾ പ്രസിദ്ധ സാത്രയും സമരണേന്നുനായായിരുന്ന അഞ്ചുഖ്യപ്രസിദ്ധ സേക്ക്, സമുന്നത് വിദ്യാഭ്യാസപ്രവർത്തനക്കായിരുന്ന ജമാൽ മുഹമ്മദ് (ഇദേ ഹത്തിൻ്റെ സ്ഥാരകമായാണ് തൃശ്ശൂരാപള്ളി ജമാൽ മുഹമ്മദ് കോളേജ് സ്ഥാപിതമായത്) എന്നിവരുടെ നേതൃത്വത്തിൽ 1916-ൽ തന്നെ മുസ്ലിംലീഗ് പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചിരുന്ന തായി കേരളത്തിലെ മുസ്ലിംലീഗിന്റെ ചരിത്രമെഴുതിയ കെ.എം സിതിസാഹിബ് പറയുന്നു. അന്ത്യക്കൽ അബ്ദുർഹിദ്മാൻ ആലി തങ്ങൾ പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു, സത്താർ സേക്ക് ജനറൽ സൈക്രട്ടറിയും, കെ.എം സിതി സാഹിബ് ജോ. സൈക്രട്ടറിയും സി.പി മമ്മുക്കേയി ട്രഷറുമായി മലബാർ ജില്ലാ മുസ്ലിംലീഗിന്റെ കമ്മിറ്റി രൂപംകൊള്ളുന്നതിനു മുന്ന് തലഫേറിയിലും തിരുവരങ്ങാടിയിലും മാത്രമായിരുന്നു രണ്ട് മുസ്ലിംലീഗ് യുനിറ്റുകൾ ഉണ്ടായിരുന്നത്. കെ.എം മുഹമ്മദിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തിരുവരങ്ങാടി യുനിറ്റും പി.വി മുഹമ്മദ് മഹലവിയുടെ നേതൃത്വത്തിൽ തല

ഫേറി യുനിറ്റും പ്രവർത്തിച്ചു.

തത്കാൾ കർണ്ണാകയുടെ ഭാഗമായിരുന്ന കാസർകോട് ഭാഗത്ത് മുസ്ലിം വിദ്യാഭ്യാസ നവോത്ഥാനനായകനായിരുന്ന മാഹിൽ ശംനാട്, മഹർമ്മദ് ശംനാട് തുടങ്ങിയവരുടെ നേതൃത്വത്തിലും മുസ്ലിംലീഗ് പ്രവർത്തിച്ചിരുന്നു. രാഷ്ട്രീയ പ്രവർത്തനത്തോടൊപ്പും വിദ്യാഭ്യാസ പ്രവർത്തനവും നടത്തിയിരുന്നു എന്നത് ആ കാലാവധിയിലെ ലീംഗ് പ്രവർത്തനത്തിൽ സവിശേഷ തയായി കാണാവുന്നതാണ്. ലീംഗ് നേതാക്കളിൽ പലരും മലബാറിലെ മുസ്ലിം സമുദായത്തിൻ്റെ മത-വിദ്യാഭ്യാസ നവോത്ഥാനനായ സംരംഭങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ടവരായിരുന്നു എന്നത് എടുത്തു പറയാവുന്ന പ്രത്യേകതയാണ്.

രാഷ്ട്രീയമായി മുസ്ലിം സമുദായത്തിന്റെ താൽപര്യങ്ങൾ സംരംഭിക്കുന്നതോടൊപ്പുതന്നെ വിദ്യാഭ്യാസ രംഗത്ത് സമുദായത്തെ മുന്നോട്ടു നയിക്കാനും, മതപരമായ ബോധം സൂചിക്കാനും മുസ്ലിംലീഗ് ശബ്ദിച്ചിരുന്നു എന്ന മലബാർ ജില്ലാ മുസ്ലിംലീഗിന്റെ പശ്ചാത്യ രേഖകളും സർക്കുലരുകളും വ്യക്തമാക്കുന്നു. സ്കോളർഷിപ്പു പദ്ധതികൾ അന്ന് ലീംഗ് ആവിഷ്കരിച്ചിരുന്നു. മലബാറിലെ മുസ്ലിം സാമൂഹികസാംസ്കാരിക രംഗങ്ങളിൽ വ്യക്തിമുദ്ര പതിപ്പിച്ച ചില രേഖകളിലും മുസ്ലിം ലീംഗിന്റെ സ്കോളർഷിപ്പു വാങ്ങി പഠിച്ചുവരാണ്. പിൽക്കാലത്ത് രാഷ്ട്രീയത്തിൽ കെ.എം സിതിസാഹിബും സാഹിബ് കെ.എം ഇബ്രാഹിം ഉണ്ടായിരുന്നതായി ഇ.എം.എസ് കേരളത്തിലെ കമ്പ്യൂണിറ്റി പാർട്ടി ചരിത്രത്തിൽ പറയുന്നു. കേരളത്തിലെ ഇസ്ലാമിക പ്രസ്ഥാനരംഗത്ത് ശ്രദ്ധേയരായിരുന്ന ടി. മുഹമ്മദ് സാഹിബ്, എസ്.എം ഹനീഫ്, ഹസൻ റിസ് തുടങ്ങിയ വരും ലീംഗ് രംഗത്ത് പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കോൺഗ്രസ്സും മുസ്ലിംലീഗുമായി ആശയപരമായ ദിനതകൾ നിലനിന്നിരുന്ന ഒന്നാം ലീംഗിന്റെ പൊതിച്ചിട്ടുണ്ട്. പിറ്റെ വിറ്റു പലരും ചുണ്ടിക്കൊണ്ട് മുസ്ലിംലീഗിന്റെ സമുദായത്തിൽ പഠിച്ചുവരാണ്. പിൽക്കാലത്ത് രാഷ്ട്രീയത്തിൽ അതിപ്രസരം മൂലം ലീംഗിന്റെ സമാപിക്കുന്ന തിരിക്കിനും വായനാസംസ്കാരം വളർത്തിയെടുക്കുന്നതിൽനിന്നും

வோக யு மு கா லத்த ஸ்ரீநிவாஸ் சுவன்மென்றீரே யூபுஸ்ஹாய ஸமி திகழித்தின்முடிவிலீர அக டூநினிடுங் என்னாள் ஸீதிஸு ஹிவ் பரியுந்த. லக்ஷ்வரிபூக்ரீ ஸ்ரீநிவாஸ் ஹத்தியில் சேர்த்ததின் நஷ்டப்பறிபாராமாயி ஸ்ரீநிவாஸ் சுவன்மென்றீ அக்கலை ராஜஸ்வராபு தின் பிரதிவர்ஷம் 25000 ரூப மாலி வாள் நஷ்டகிடியிடுங். அது மாலி வாள் நிர்த்தலாக்குமென டீப் ஸியை அவசினிசூக்கொள்ள யிடுங் ஸுத்ததாள் அலி ராஜ அது யூபு ஸஹாய ஸமிதியின்னின் ராஜிவெஷ்ட. மஹாத்ம ஜி யூபு பிரஸங் பறிவோஷகள் என நில யில் ஶ்ரேவேயங்காயித்தீர்ந ஸீதி ஸா ஹி விரென தஞ்சீ ‘யூபு பிரஸங்’ த்தின்றீ விவரத்தகங்காயிகளி டாள் மதி ராஷி ரவர்ளை ஸர் அத்தந்தோப்பு ஶமிசியிடுங்களிலும் ரவர்ளை ஓபர் நிர்ஸிசூக்கொ ளைள் ஸீதிஸாஹிவ் யூபுவி யூபு நிலபாக் ஸிகித்திசூத். முந்திலீ லீடுகார் ஸ்ரீநிவாஸ்ராகுவிலிக்கும் முங்கிலீர் ஸ்ரீநிவாஸ்ராகுவுல ஸஂபாத நயு மாயி டுங் என யாரை ஸுஷ்டிக பெப்புக்கிடுங்கள். கோள்ஸ்ரை டிலிங் முனே புரிளை ஸ்ராஜ் வாதிசு ஹஸுத்த மாஹானி, யோ. எஃ.ஓ.எஃ அந்ஸாலி, மஹாந முஹம்மதி, ஹகீம் அஜ்மத் வாள், தாவுஸ்ஹஸால் ஸேக் என்னிவரக்க முதல் கரக்குள்ளத வேஶங்கைப்பிக குதை பிரஸமா ந மாயி டுங் ஸ்ரவேந்தூ முங்கிலீர். ஹத்துங் நாஷ்டங்க கோள்ஸ்ரை 1929-ல் புரிளை ஸ்ராஜ் அங்கீக ரிசு லாஹோல் ஸமேஞ்சனத்தில் கொட்டின் ஸ்ரேக்கிடென பிரதிநியிகிடிசூத் ரள்க ஸ்ராபங்கஷ்சஸமுவாய்க்காராயிடுங். அவரில் ஏராஸ் ஸீதிஸாஹிவாயி டுங் என்க ஸ்ராத்தையுமாற ஸேகா நியாய எஃ.ஓ.எஃக் ஸத்யார்மி பர யூங் (ஸீதிஸாஹிவ் ஸ்மாரக டெமா). கேரளத்திலெ முங்கிலீரி ஹின்றீ பரிதுங் 1937-ல்லின் துட ஆண்டு என்க 1958-ல் (ஸ்ராத்தையும் கிடி 10 வர்ஷம் திகழும் முன்வ) எஃஞ்

താൻ കെ.എം സീതി സാഹിബ് ആർജവം കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. എന്നിട്ടും ആ ലീഗുമായി ഇന്നത്തെ ലീഗിന് ബന്ധമില്ല എന്ന് പറയുന്നോൾ ഒരു ചരിത്ര വിദ്യാർത്ഥി എന്ന നിലക്ക് അംഗീകരിക്കാൻ നിവൃത്തിയില്ല. ബൈഡിഷ് വിരോധം മൂലം വാൻ ബഹദുർ പട്ടങ്ങൾ ഉപേക്ഷിക്കാൻ നാൽപതുകളിൽ ലീഗ് ആഹാനും ചെയ്തിരുന്നു.

സംത്ര്യുതിനുശേഷം പ്രതി സന്ധികൾ നിറഞ്ഞ കാലഘട്ടത്തിലും ദേശാംഗ് ലീഗ് കടക്കുപോയത്. വിഭജനത്തിനുത്തരവാദികൾ എന്ന് മുദ്രകുത്തി മുൻലിംസമുദായത്തെ ദേശായ ജീവിതത്തിൽക്കൂടുതലും മുപ്പും യിൽക്കിന കുറി മാറ്റാൻ ദോധ പൂർവവും ആസുത്രിതവുമായ ശ്രമ അഞ്ച് നടക്കുന്നോൾ, വ്യതിരിക്ത മായ ഒരു മുൻലിം രാഷ്ട്രീയ പ്രസ്ഥാനമായി മുൻലിംലീഗിന് നില നിൽക്കാൻ ഏറെ വെല്ലുവിളിക്കുള്ള നേരിട്ടെന്തുണ്ടായിരുന്നു. ആർജ വവ്യും അർപ്പണനോധ്യവും ആദർശ ധീരത യുമുണ്ടായിരുന്ന ലീഗ് നേതൃത്വം വെല്ലുവിളിക്കുള്ള നേരിട്ടും, മദിരാശി നിയമസഭയിലേക്ക് നടന്ന ഉപത്രരണ്ടുപ്പിൽ ഹസ്സൻകുട്ടി കുറിക്കുള്ള മലപ്പുറത്ത് മതാർപ്പിച്ചു കൊണ്ട്, ഫൈദരാബാദ് ആക്ഷയനും, രാമസിന്ഹൻ കൊലക്കേസുമാക്ക സുപ്പിച്ച ഭീഷണാത്മകമായ അന്തരിക്ഷത്തിൽ ബാഹ്യവിത്താഞ്ചും സീതി സാഹിബും പോകാൻ സാഹിബും മറ്റും കാണിച്ച അസാമാന്യമായ ധീരത ലലമുറകളെ ആവേശം കൊള്ളുകുന്നതായതും നും. 1952-ലെ ഒന്നാം പൊതു തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മദിരാശി നിയമസഭയിലേക്ക് അബ്ദുപ്പേരയും ലോകസഭയിലേക്ക് ഒരാളെയും വിജയിപ്പിച്ചു കൊണ്ട് തുടക്കം കുറിച്ച തെരഞ്ഞെടുപ്പ് പോരാട്ടങ്ങളിൽ അപൂർവമായ ചില പരാജയങ്ങൾ മാത്രമേ ലീഗിനുണ്ടായുള്ളൂ. മദിരാശി ദേഹിൽ ആർക്കും മന്ത്രിസഭ രൂപീകരിക്കാൻ കഴിയാത്ത സാഹചര്യമുണ്ടായ പ്രോൾ കോൺഗ്രസ് നേതാവ് രാജാ ജിക്ക് മുൻലിം ലീഗ് നൽകിയ നിരു

പാധിക പിന്തുണയും, കോൺഗ്രസ് നിയമസഭാ പാർട്ടിയിലെ അസോസിയേറ്റ് അംഗങ്ങളായി മലബാറിലെ അഞ്ച് ലീഗർ പ്രതിനിധികളെ കണക്കാക്കിയതും, കോൺഗ്രസ് പിന്തുണയോടെ മുഹമ്മദ് ഈസ്മാൻ അൽ-സാഹിഫിനെ രാജ്യസഭയിൽ അയച്ചതും പ്രതിസന്ധികൾ നിരിഞ്ഞ അകാല ഘട്ട ത്തിലും ലീഗിന് വളരെച്ചക്കുള്ള വഴിയെന്ന് രൂപക്കൊണ്ടിരുന്നു. 1954-ൽ മലബാർ ഡിസ്ട്രിക്ട് ബോർഡ് തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ ജയിച്ച ലീഗിന്റെ ഏഴ് അംഗങ്ങളുടെ ക്രിയാത്മക പിന്തുണയോടെയായിരുന്നു കമ്മ്യൂണിറ്റ് ബുദ്ധിജിവിയും, കരകളിൽ മത്തെതരവാദിയുമായ പി.ടി.ബാസ്‌കർപ്പണികർ അധ്യക്ഷനായ രേണുസമിതി നിലനിന്നു. ഏറ്റവും വളരെച്ചക്കുള്ള താലുക്കുകളിൽ പുതിയ വിദ്യാലയങ്ങൾ ആരംഭിക്കാൻ ലീഗിന്റെ ഈ ക്രിയാത്മക നിലപാട് ഏറെ സഹായിച്ചിട്ടുണ്ട്.

1957-ലെ കേരള നിയമസഭയിൽ ലേക്കുള്ള ഒന്നാം തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ മുസ്ലിംലീഗ് പി.എസ്.പി സഖ്യം 17 സ്ഥാനാർഥികളെ വിജയിപ്പിച്ചു. ലീഗ് പിന്തുണയോടെ വി.ആർ കൃഷ്ണന്നയർ, ഡോ. ഏ.ആർ മേനോൻ, പി.കെ.കോരു തുടങ്ങിയ സ്വത്ത്രരും ജയിച്ചു. ആ സ്വത്ത്രരുടെ പിന്തുണയോടെ ഇ.എ.ഓ.എസ് മുവ്വമ്പത്തിയായി. നൃപത്വമായ വിഭാഗങ്ങളുടെ വിദ്യാഭ്യാസാവകാശങ്ങളിൽ കൈവെച്ചാൻ കമ്മ്യൂണിറ്റ് മന്ത്രിസഭ ശ്രമിച്ചപ്പോൾ ആളിപ്പടർന്ന ജനകീയപ്രക്ഷാംഭ കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിൽ ലീഗിനെ അവത്താക്കാനാവാത്ത ശക്തിയാക്കിമാറ്റി. പ്രക്ഷാംഭത്തിന്റെ അന്ത്യത്തിൽ ഇ.എ.ഓ.എസ് സർക്കാർ നിലപംതിക്കുകയും, കോൺഗ്രസ്-ലീഗ്-പി.എസ്.പി മുന്നണി അധികാരത്തിലേറുകയും ചെയ്തു. പ്രക്ഷാംഭ, മുസ്ലിംലീഗിന് വർഗ്ഗീയ കക്ഷി എന്ന നിലയിൽ മന്ത്രിസഭാ പ്രവേശനം നിശ്ചയിക്കപ്പെടുകയും സൌത്തിസംഘിബുദ്ധ അദ്ദേഹം മരിച്ചുശേഷം സി.എച്ച് മുഹമ്മദ് കോയയും സ്പീക്കർ റാവുകയും ചെയ്തു. വിഷമത്തോടെ തന്നെ രേണുമുന്നണണിയിൽ തുടർന്ന

ലീഗിനെ ദർശാപൂർ പ്രമേയത്തിലൂടെ കോൺഗ്രസ് വിഭാഗം ആക്രമിച്ചപ്പോൾ അഭിമാനക്ഷതമേറ്റ് ലീഗ് കോൺഗ്രസ് മുന്നണി വിട്ടു. '62-ലെ ലോക്സലാ തത്രത്തുടെപ്പിൽ എയ്ക്കു നിന്ന് രണ്ടു സൈറൂകൾ നേടി (നേരത്തെ ഒരു സൈറ്). 1965-ൽ മുസ്ലിം ലീഗ് സി.പി.എമ്മുമായി ധാരണയിൽ മഞ്ചിലെച്ചകിലും ആർക്കും ഭൂരിപ ക്ഷമില്ലാതെ വന്നതിനാൽ നിയമസഭ ചേർന്നില്ല. 1966-ൽ മദിരാശിയിൽ ചേർന്ന മുസ്ലിംലീഗ് ദേശീയ സമിതി കോൺഗ്രസ്സിൽ ഏകാധിപത്യവും ദുർഭരണവും അവസാനിപ്പിക്കാൻ ജ നസംഘമിത്ര പ്രതിപക്ഷ കക്ഷിക ഇമായി സഹകരിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചു. ദേശീയ തലത്തിൽ എ.ജെ.ഫരീ ദിയുടെയും ഡോ. സൗതിങ്ക് മഹർമുദി ദണ്ഡയും മറ്റും നേതൃത്വത്തിൽ മുന്നലിം മജ്ലിസു മുഖാവിയയും സീകർ ടിച്ച് റാഷ്ട്രീയ നിലപാട് ഇതായിരുന്നു. തമിഴ്സാട്ടിൽ മുസ്ലിംലീഗ്-ഡി.എ.കെ സത്രപ പാർട്ടി മുന്നണിയും കേരളത്തിൽ സി.പി.എം-സി.പി. ഫഹു-ലീഗ്-സോഷ്യലിസ്റ്റ് മുന്നണിയും അധികാരത്തിൽ വന്നു. കേരളത്തിൽ ലീഗിന്റെ 14 എം.എൽ.എമാരും റണ്ട് എം.പിമാരും ജയിച്ചു. അദ്ദേഹിയായി സംസ്ഥാന മന്ത്രിസഭയിൽ ലീഗ് അംഗമായി. സി.എച്ച് മുഹമ്മദ് കോയ വിദ്യാഭ്യാസമന്ത്രിയും അഹർമാർക്കു കുറിക്കൾ തദ്ദേശ സംഘംരണ മന്ത്രിയുമായി. ഇന്ന് എറു ചർച്ച ചെയ്യപ്പെടുന്ന അധികാര വികേന്ദ്രീകരണത്തിന് ആത്മാർമ്മായ തുടക്കം കുറിച്ചത് കുറിക്കളായിരുന്നു എന്ന് ഇ.എം.എസ് തന്നെ അംഗീകരിച്ചിട്ടും ഒൻപത് (പണ്ണായത്ത് രാജ്, ജനുവരി '98). കാലിക്കറ്റ് സർവകലാശാലാ രൂപീകരണം, പുതിയ സർവകലാശാലാ ബിൽ, എസ്.എസ്.എൽ.സി വരെ സഹജന്യ വിദ്യാഭ്യാസം, കോളേജ് അധ്യാപകർക്ക് നേരിട്ട് ശമ്പളം, അറബി അധ്യാപകരെ ഭാഷാ അധ്യാപകരായി അംഗീകരിച്ചത്, പിന്നാക്ക പ്രദേശങ്ങളിൽ പുതിയ വിദ്യാലയങ്ങൾ തുടങ്ങിയത്, മുസ്ലിം സ്കൂളീലീഗ് ഭ്യാസത്തിന് പ്രോത്സാഹനം, വിദ്യാർഥികൾക്ക് യൂനിവേഴ്സിറ്റി സെന്ററി

ൽ പ്രതിനിധ്യം തുടങ്ങിയ ശ്രദ്ധയാദായ ഒട്ടരു നടപടികൾ വിദ്യാഭ്യാസരംഗത്ത് നടപ്പാക്കിയത് ഈ ഘട്ടത്തിലായിരുന്നു. എന്നാൽ മുന്നണിയിലെ മാർക്കസിസ്റ്റ് വല്യുടൻ നായം സുഷ്ടിച്ച ശിമിലീകരണം മുന്നണിയെ തകർത്തു. ചില മന്ത്രിമാർക്കു കെത്തിരായ അഴിമതിയാരോപണമ നേപ്പിക്കാൻ ഇ.എം.എസ് തയാറാക്കാതെ കാതിരുന്നപ്പോൾ സി.പി.എ, ആർ.എസ്.പി, എസ്.എസ്.പി കക്ഷികൾക്ക് കൊപ്പം ലീഗും മുന്നണിവിട്ടു. എന്നാൽ സി.പി.എ, എസ്.എസ്.പി മന്ത്രിമാർക്ക് എതിരെ അഴിമതി ആരോപണം ഉന്നയിച്ചു അവരുടെ മന്ത്രി മാരകുറിച്ചുനേപ്പിക്കാൻ മുഖ്യമന്ത്രി ഇ.എം.എസ് ഉത്തരവിടപ്പോൾ പോലും ലീഗിലെ രണ്ടു മന്ത്രി മാർക്കതിരെ -സി.പിച്ചും നഹയും- എന്നു ചെറിയ ആരോപണം പോലും ഉന്നയിക്കാൻ സി.പി.എം ശമിച്ചില്ലെന്നത് ലീഗിന്റെ കഴിഞ്ഞകാല ചരിത്രത്തിൽ തക്കത്തിളക്കമേറിയ ഒരു കാലഘട്ടത്തെ അനുസ്മരിപ്പിക്കുന്നു.

തുടർന്നുവന്ന അച്ചുതമേ നോൻ മന്ത്രിസഭയിൽ സി.എച്ചിനെ ആലോറവകുപ്പ് എൽപ്പിച്ചു. ക്രമസമാധാന പാലനരംഗത്ത് സി.എച്ച് കാണിച്ച നിഷ്പക്ഷവും നീതിപുരിവകവുമായ നിലപാടിനെ ജനസംഘം നേതാവ് ഓ.രാജഗോപാൽ പോലും പ്രശംസിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളരാഷ്ട്രീയ ചരിത്രത്തിൽ അവിസ്മരണയാദായ നേടഞ്ചേരി സുഷ്ടിച്ചുമെന്നോൻ മന്ത്രിസഭയിൽ ലീഗിന് പ്രധാന സ്ഥാനമുണ്ടായിരുന്നു. കേരളത്തിൽ സാമൂഹിക പരിവർത്തനയിൽ അസ്തിവാരമിട ഭൂപരിഷക്കരണനിയമം നടപ്പിലാക്കിയത് ആസർക്കാരായിരുന്നു. ലീഗിന് ഇക്കാലത്തിൽ രണ്ട് മന്ത്രിമാരും 11 എം.എൽ.എമാരും സ്പീക്കറുമുണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ, നേതാക്കൾക്കിടയിലെ തികച്ചും വ്യക്തിപരമായ ചില പ്രശ്നങ്ങൾ പാർട്ടിയിൽ ഭിന്നപ്പും സുഷ്ടിക്കുകയും അവിലേത്യാളി ലീഗ് എന്ന പേരിൽ പുതിയ പാർട്ടി ഉണ്ടാവുകയും ചെയ്തു. അവർ

മാർക്കസിസ്റ്റ് മുന്നണിയിൽ അംഗമാവുകയും ചെയ്തു. അച്ചുതമേ നോൻ രണ്ടുകാലത്ത് അടിയന്തിരം വന്ന പ്രവൃത്തിപ്പെട്ടപ്പോൾ എ.യു.എം.എൽ അതിനെ അനുകൂലിച്ചു. എ.എ.എ.എം.എൽ എതിർത്തു. എ.എ.എം.എൽ നേതാക്കൾ ജയിപ്പിലാക്കപ്പെട്ടു. 1977-ലെ തത്രത്തെ ടുപ്പിൽ കോൺഗ്രസ്, സി.പി.എ, എ.യു.എം.എൽ മുന്നണി ജയിച്ചു. പക്ഷേ, മഹാ ഭൂരിപക്ഷമുണ്ടായിട്ടും കോൺഗ്രസ് മുന്നണി മുഖോട്ട് പോയില്ല. കേരളത്തിലും സേററിലും കോൺഗ്രസ് പിളർന്നു. സി.പി.എ ഇടതുപക്ഷത്തെക്ക് നീങ്ങാൻ. സി.പി.എ നേതൃത്വം കൊടുത്ത മന്ത്രിസഭ രാജിവക്കുചു. മുസ്ലിം ലീഗ് അവിലേത്യാ ജനറൽ സെക്രട്ടറി മുഖ്യമന്ത്രിയായ പുതിയ മന്ത്രിസഭയെ ഇന്തിര കോൺഗ്രസ്സും കേരളകോൺഗ്രസ്(എം)ഗ്രൂപ്പും പിന്തുണ പിൻവലിച്ചപ്പോൾത്തെനു സി.എച്ച് നിയമസഭ പിരിച്ചുവിടാൻ ശവർണ്ണക്ക് ശിപാർശ ചെയ്തു രാജിവക്കുകയായിരുന്നു. എന്നാൽ 1980-ൽ അധികാരത്തിലെ കോൺഗ്രസ്(എ)-സി.പി.എം-സി.പി.എ മുന്നണി മന്ത്രിസഭ വെറും രംഗുകാലം കൊണ്ട് തകർന്നുവീണപ്പോൾ ലീഗ്-കോൺഗ്രസ് മന്ത്രിസഭ അധികാരത്തിലേറി. ഇടക്കാല തത്രത്തെ നേതാവ് ഓ.രാജഗോപാൽ പോലും പ്രശംസിക്കുകയുണ്ടായി. കേരളത്തിൽ തക്കത്തിളക്കമേറിയ ഒരു കാലഘട്ടത്തെ അവിലേത്യാളി 4-ഉം സിരി നേടി. സി.എച്ച് മുഹമ്മദ് കോയ പാർട്ടിയും അവിലും അംഗീകാരത്തിലേറി. 1983-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1986-ൽ മാർക്കസിസ്റ്റ് പാർട്ടിയുടെ ശരീഅത്ത് വിരുദ്ധനയത്തിൽ പ്രതിഷേധിച്ചു അവിലേത്യാളി മുസ്ലിം ലീഗ് മന്ത്രിമാരുമായി. 1987-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1988-ൽ സി.എച്ച് പാർട്ടിയുടെ ശരീഅത്ത് വിരുദ്ധനയത്തിൽ പ്രതിഷേധിച്ചു അവിലേത്യാളി മുസ്ലിം ലീഗ് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിമാരുമായി. 1989-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1990-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1991-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1992-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1993-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1994-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1995-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1996-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1997-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1998-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 1999-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2000-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2001-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2002-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2003-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2004-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2005-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2006-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2007-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2008-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2009-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2010-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2011-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2012-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2013-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2014-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2015-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2016-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2017-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2018-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2019-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2020-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2021-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2022-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2023-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2024-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2025-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2026-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2027-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2028-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2029-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2030-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2031-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2032-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2033-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2034-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2035-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2036-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2037-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2038-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2039-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2040-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2041-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2042-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2043-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2044-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2045-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2046-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2047-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2048-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2049-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2050-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2051-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2052-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2053-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2054-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2055-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2056-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2057-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2058-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2059-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2060-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2061-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2062-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2063-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2064-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2065-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2066-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2067-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2068-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2069-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2070-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2071-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2072-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2073-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2074-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2075-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2076-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2077-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2078-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2079-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2080-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2081-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2082-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2083-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2084-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2085-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2086-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2087-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2088-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2089-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2090-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായി. 2091-ൽ സി.എച്ച് മരിച്ചു. നൂർ മന്ത്രിയായ

മുസ്ലിംലീഗിൽ തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ
15 സൈറ്റ് കിട്ടി. 1991-ൽ വീണ്ടും
കോൺഗ്രസ്സ്-ലീഗർ മുന്ന സിക്ക്
ജയം. ലീഗിന് നിയമസഭാ പ്രാതി
നിയും 19 അയി വർദ്ധിച്ചു. മന്ത്രിമാർ
4 അയി. കൂടാതെ ചീഫ് വിപ്പും.
'96-ൽ വീണ്ടും എൽ.ഡി.എഫ് അധി
കാരത്തിലേറി. മുസ്ലിം ലീഗിപ്പോൾ
പ്രതിപക്ഷ കക്ഷി. നിയമസഭയിൽ
ലീഗിനിപ്പോൾ 13 അംഗങ്ങൾ.

ഇരുതയും തെരഞ്ഞെടുപ്പ് രാഷ്ട്രീയത്തിന്റെ ചരിത്രം. ഈനി ലീറ്റ് കേരള മുസ്ലിം സമൂഹത്തിലും ണകാക്കിയ ചലനങ്ങൾ ചെറുതായി വിവരിക്കാം.

1921-ലെ മലബാർ കലാപം മലബാറിലെ മാസ്റ്റിള സമുദ്രായത്തിന്റെ സാമുഹിക സാമ്പത്തിക മേഖല കൾക്ക് ഏൽപ്പിച്ച ആശ്വാതം കനത്തായിരുന്നു. മലബാർ മുസ്ലിം കൾക്കു നേതൃത്വമില്ലാതെ വനക്കാലാലുടമായിരുന്നു അത്. മാസ്റ്റിള മാരെ മൂളക്കിവിട കോൺഗ്രസ് അവരെ കൈഭരാഴിഞ്ഞതായി എം.

பி. ஏஸ் மேநோன் எறு. பி. ஏசு பிரஸில்ஹைக்கரிசு மல்வார் ஸமரபாளி தென்றில் பிடியுடைய இடம் கூடுதல் திட்டங்கள் உதவுவதான் மல்வாரிலே முன்ஸ்லின்லீஸு, எறுக்கு ஸாலவுமென்னாள் பரிது பண்ணி தாய யோ. ஏஃ. ராமாயரன் பார யுந்தர். (மல்வார் ஸமரத்தின்றே வொக்கிப்புதாங்-எஃ. ராமாயரன்). மல்வார் கலாபவுடு விஜெனவுடு மல்வாரிலுடைய உதவுதான் கூடுதலாக முன்ஸ்லின்கர்கள் முனிவித் தூக்குமான ஒரு ஓவி ஸுஷ்டிக்கூக்கட்டு அவரை நிராகரித்துக்கட்டு செய்த பூஶ் கேரளத்தின் முன்ஸ்லின்லீ ராள் அவரை தேவையிட ஜிவித திட்டத்தின் முபூர்யாரயுமாயதுபூஷிசுத் என்ன் என்.வி கூஷ்ணவாரியர் பார யுடைய (1983 கெட்டோவரில் குக்கும் வாரிக்கிடை ஸி.ஏ.சி.கெ.கூரிசு ஏழூதிய வேவாங்).

ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳୀଯିଙ୍କିନ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ
ମାତ୍ର ସାମୁଦ୍ରାଯିକାରୀରେଇଶ୍ଵରୁ ମର
ସହାରିବୁ କେଉଁତିଲ୍ଲୁଣାକବୁନ
ତିଲ୍ଲୁ ମର୍ଦ୍ଦ ସମ୍ବାଧାନଜ୍ଞମାତ୍ର ମୁଗ୍ଧିଂ
ସମ୍ବାଧାନରେ ଆକ୍ଷେପିକାରୀକାରୀତିଲ୍ଲୁ
ଓସିଯ ଜୀବିତରେଣେ ମୁଖ୍ୟାବ୍ୟାଳିର
ଆବଶ୍ରାନ୍ତ କେବଳିକିଲ୍ଲୁଣାଯିକବୁନାତିଲ୍ଲୁ
ମୁଗ୍ଧିଂ ଲାଗୁ ସୀତିକୁଳିନ୍ଦ୍ରିୟ, ନୀ.
ଏହିୟେ, ବୀଘାପବି ତାଙ୍କର ତୁଳଣାବିର
ନେତରଙ୍କଙ୍କୁ ପାରିଥିବା ପକ୍ଷ ବଲୁତାଙ୍କ.
କେଉଁତିରେ ପ୍ରତ୍ୟେକାରୀରେଇଶ୍ଵରୁ
ଆତିନ୍ ସହାଯକମାତ୍ରିକୁଣିଷ୍ଠ ଏଣ
ପାଶ୍ଚାତ୍ୟରୁ ନିଷେଖିକାରୀତିଲ୍ଲୁ

—സാമ്പക്കാരിക വ്യക്തിത്വം സാരം
ക്ഷിക്കുന്നതിലും ലീഡ് ഫക്ടുപിച്ചു.
പിന്നാക്ക വിഭാഗങ്ങളുടെ ഐക്യ
വും, മുൻ ലിം സമു ഹ ത്രിരേഖ
എക്കുവും നിലനിർത്താനും ലീഡ്
ശ്രമിച്ചു. ആർ പത്രറാബ്ദിലേരെ
കാലം നീണ്ടു നിൽക്കുന്ന ഒരു
സംഘടനയുടെ സംഭാവനകളും
നേട്ടങ്ങളും വിശദമായി വിവരിക്കാൻ
ഈ കൂറിപ്പിൽ പ്രയാസമാണാലോ.

മലവാർ ജില്ലാ ലിഗർ സ്ഥാപി
തമായൽ 1937-ൽ. ആദ്യ പ്രസിഡന്റ്
അറയ്ക്കൽ അബ്ദുറഹ്മാൻ ആലി
രാജ. ജനറൽ സൈക്കട്ടി
സത്താർസേക്രട്ട്. ജോ. സൈക്കട്ടി
സീതി സാഹിബ്.

മലവാർ ജില്ലാ ലീഗിന്റെ രണ്ടാം മത്തെ അധ്യക്ഷനും കേരള സംസ്ഥാന ലീഗിന്റെ പ്രമോധക്ഷനും ബാഹവി തങ്ങൾ. മൈറ്റ് ലീഗിന്റെ പ്രമുഖ സെക്രട്ടറി സൈതിസാഹിബ്. രണ്ടാമത്തെ സെക്രട്ടറി സി.എച്ച് മുഹമ്മദ്‌കോയി.

வொழவிதனங்கள் கேஸ் பூ
கோயதனத்தும் தூந்தன் ஸிஹாவ்
தனத்தும் பிரஸியஸ்மாராயி. ஹமீ
தலி ஈஙாக், சாவாக்குடி, யூ.எஃ
வீராந், வி.வி அவ்வுஸ்கோய
ஏனிவராயிருநூ முன் ஜநாக் கை
கெடுகிமார். ஹபூஶ் கைகெடுகி
கொருபயில் அவ்வுச்சாஜியாங்.

സി.എച്ച്, അഹമ്മദ് കുറിക്കൽ, അവുകാൻ കൂട്ടി നൂഹ, ചാക്കിൽ അ ഹമ്മദ് കൂട്ടി, യു.എ ബീരാൻ, ഇ. അ ഹമ്മദ്, പി.കെ കുഞ്ഞാലിക്കുട്ടി, ഇ.ടി മുഹമ്മദ് ബഷൈർ, പി.കെ.കെ ബാബ, സി.ടി അഹമ്മദി എന്നിവർ സം സ്ഥാന മത്രിസഭക്കിൽ ലീഗാഗണ ഭായി. അവിലേന്ത്യാ മുസ്ലിംലീഗ് നേതാവ് പി.എം അബുബക്കർ സാ ഫിബും മന്ത്രിയായിട്ടുണ്ട്.

സീതിക്കാർഡിംഗ്, സി.എച്ച്. ബാവ
ഹാജി, ചാക്കരിൽ എന്നിവർ നിയമസഭാ
സ്വീകരിക്കാനും ജാഹാദിലോൻ, ഹംസ
കുളത്ത്, സകരിയാനേട്, കെട്ടണ്ണമിൽ
അഹമ്മദ്‌ഹാജി എന്നിവർ ദൈപ്പുട്ടി
സ്വീകരിക്കാനും സീതിക്കാജി, കെ.പി.എ
മജിറ്റ് എന്നിവർ ചീഫ് വിസ്തുതയി.